

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนประเภทการศึกษานอกระบบ เพื่อรองรับการฝึกอาชีพของนักเรียนและผู้ว่างงาน โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ประชากร

ประชากร (Population) ที่ใช้ในการศึกษานี้ คือ ผู้บริหาร ครู และผู้เข้ารับการฝึกอบรมวิชาชีพในโรงเรียนเอกชน ประเภทการศึกษานอกระบบทั่วประเทศที่เข้าร่วมโครงการฝึกอบรมวิชาชีพของนักเรียนและผู้ว่างงาน ประจำปีงบประมาณ 2543-2544 จำนวน 7 สาขาวิชา รวมทั้งสิ้น 30 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 30 คน ครู จำนวน 30 คน และผู้เข้ารับฝึกอบรมวิชาชีพ โรงเรียนละ 12 คน รวม 420 คน รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากร

สาขาวิชา	จำนวนโรงเรียน (โรง)	จำนวนผู้บริหาร (คน)	จำนวนครู (คน)	จำนวนนักเรียน (คน)
คอมพิวเตอร์	7	7	7	84
ตัดเย็บเสื้อผ้า	6	6	6	72
เสริมสวย	6	6	6	72
การดูแลเด็กเล็กและผู้สูงอายุ	6	6	6	72
อิเล็กทรอนิกส์	2	2	2	24
การประกอบอาหารและขนม	2	2	2	24
พานิชย์นำวี	1	1	1	12
รวม	30	30	30	360

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง (Samples) ที่ใช้ในการวิจัย ได้จากการสุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Darwin Hendel (AEREA Mini Presentation April, 1977 : 82) ที่ค่าความคลาดเคลื่อน .05 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 200 คน ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 27 คน ครู จำนวน 27 คน และนักเรียน จำนวน 146 คน รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

สาขาวิชา	จำนวนผู้บริหาร (คน)	จำนวนครู (คน)	จำนวนนักเรียน (คน)	รวม
คอมพิวเตอร์	7	7	40	54
ตัดเย็บเสื้อผ้า	6	6	32	44
เสริมสวย	6	6	32	44
การดูแลเด็กเล็กและผู้สูงอายุ	6	6	32	44
อิเล็กทรอนิกส์	2	2	10	14
รวม	27	27	146	200

3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากกรอบแนวคิดของสภาพปัญหาการฝึกอบรมวิชาชีพ ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานฝึกอบรมวิชาชีพของนักเรียนและผู้ว่างาน โดยแบ่งเป็น 3 ชุด คือ

ชุดที่ 1 สำหรับผู้บริหาร

ชุดที่ 2 สำหรับครู

ชุดที่ 3 สำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมวิชาชีพ

3.1 ลักษณะของแบบสอบถาม

แบบสอบถามแต่ละชุด ประกอบด้วย 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ วุฒิการศึกษา และประเภทสาขาวิชา มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบตรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาของ โรงเรียนเอกชนประเภท การศึกษานอกระบบ เพื่อรองรับการฝึกอาชีพของนักเรียนและผู้ว่างงาน เป็นแบบสอบถามแบบ มาตรฐานส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ สร้างตามแบบของ Likert's โดยกำหนด น้ำหนักคะแนน ดังนี้

ระดับมากที่สุด	หมายถึง	ลักษณะดำเนินงานเกิดขึ้นเป็นประจำหรือปฏิบัติเป็นประจำ กำหนดคะแนนเป็น 5 คะแนน
ระดับมาก	หมายถึง	ลักษณะการดำเนินงานเกิดขึ้นบ่อยครั้งหรือปฏิบัติบ่อยครั้ง กำหนดคะแนนเป็น 4 คะแนน
ระดับปานกลาง	หมายถึง	ลักษณะดำเนินงานเกิดขึ้นบางครั้งไม่บ่อยนักหรือมีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง กำหนดคะแนนเป็น 3 คะแนน
ระดับน้อย	หมายถึง	ลักษณะการดำเนินงานนาน ๆ ครั้ง จึงจะเกิดหรือปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง กำหนดคะแนนเป็น 2 คะแนน
ระดับน้อยที่สุด	หมายถึง	ลักษณะการดำเนินงานไม่ค่อยเกิดขึ้นหรือไม่ค่อยมีการปฏิบัติ กำหนดคะแนนเป็น 1 คะแนน

เกณฑ์ในการแปลความหมายในการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของสภาพการจัดการศึกษาของ โรงเรียน ผู้วิจัยได้แปลความหมายของค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ โดยใช้เกณฑ์การประเมินค่า ความคิดเห็น ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาของ โรงเรียนเอกชนประเภท การศึกษานอกระบบ เพื่อรองรับการฝึกอาชีพของนักเรียนและผู้ว่างงาน เป็นแบบสอบถามแบบ

มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ สร้างตามแบบของ Likert's โดยกำหนดน้ำหนักคะแนน ดังนี้

ระดับมากที่สุด	หมายถึง	ลักษณะดำเนินงานเกิดขึ้นเป็นประจำหรือเป็นปัญหามากที่สุด กำหนดคะแนนเป็น 5 คะแนน
ระดับมาก	หมายถึง	ลักษณะการดำเนินงานเกิดขึ้นบ่อยครั้งหรือเป็นปัญหา มาก กำหนดคะแนนเป็น 4 คะแนน
ระดับปานกลาง	หมายถึง	ลักษณะดำเนินงานเกิดขึ้นบางครั้งไม่บ่อยนักหรือเป็น ปัญหาปานกลาง กำหนดคะแนนเป็น 3 คะแนน
ระดับน้อย	หมายถึง	ลักษณะการดำเนินงานนาน ๆ ครั้ง จึงจะเกิดหรือเป็น ปัญหาเล็กน้อย กำหนดคะแนนเป็น 2 คะแนน
ระดับน้อยที่สุด	หมายถึง	ลักษณะการดำเนินงานไม่ค่อยเกิดขึ้นหรือไม่เป็นปัญหา เลย กำหนดคะแนนเป็น 1 คะแนน

เกณฑ์ในการแปลความหมายในการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของปัญหาการจัดการศึกษาของ โรงเรียนผู้วิจัยได้แปลความหมายของค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ โดยใช้เกณฑ์การประเมินค่า ความคิดเห็น ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49	หมายถึง	เป็นปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49	หมายถึง	เป็นปัญหาอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49	หมายถึง	เป็นปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49	หมายถึง	เป็นปัญหาอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00	หมายถึง	เป็นปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด

ตอนที่ 4 เป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open Ended) เพื่อสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุงสภาพปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนประเภทศึกษานอกระบบ เพื่อรองรับการฝึกอาชีพของนักเรียนและผู้ว่างาน

3.2 การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยทำการสร้างเครื่องมือ ตามวัตถุประสงค์และกรอบของสภาพและปัญหาการจัดการ ศึกษาของโรงเรียนเอกชนประเภทศึกษานอกระบบ เพื่อรองรับการฝึกอาชีพของนักเรียน และผู้ว่างาน โดยมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษา วิเคราะห์ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการฝึกอาชีพ และ การจัดการศึกษานอกระบบ
2. สร้างแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดในการวิจัยที่ได้กำหนดไว้

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการฝึกอาชีพ และการศึกษานอกระบบ จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาค่าความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้วิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีใช้ประชากรสำหรับการวิจัย จำนวน 30 คน แล้วนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.87

5. ตรวจสอบแบบสอบถาม และจัดพิมพ์แบบสอบถาม

6. ทำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 จัดส่งเครื่องมือทางไปรษณีย์ให้โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง พร้อมซองปิดแสดมปีจำหน่ายให้ผู้วิจัยเพื่อจัดส่งเครื่องมือคืนให้กับผู้วิจัยทางไปรษณีย์

4.2 กรณีที่ โรงเรียนกลุ่มตัวอย่างจัดส่งเครื่องมือให้ผู้วิจัยล่าช้า และทวงถามทางโทรศัพท์เพื่อให้ได้แบบสอบถามกลับคืนมามากที่สุด

4.3 ได้แบบสอบถามคืนและสมบูรณ์ จำนวน 170 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85.00 (ได้แบบสอบถามสำหรับผู้เข้ารับการฝึกอาชีพ คืน จำนวน 116 ฉบับ)

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (Statistical Package for Social Science Research /Personal Computer Plus) ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

แบบสอบถามตอนที่ 1 ใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ

แบบสอบถามตอนที่ 2 และ 3 หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

แบบสอบถามตอนที่ 4 ใช้การสังเคราะห์คำตอบ แจกแจงความถี่แล้วจัดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย